

•אד

פרוטוקול מס. 39/ב
מישיבת ועדת הכלכלה
סיום ג' כב' באב תשי"ג - 4.8.53
בסעה 11.00

חברי הוועדה:

משתתפים:

- היו"ר י. אורי
- ס. ושלנר
- ט. זיסמן
- ט. לביא
- ע. סימון
- ט. פרלסטין

סוזסנים:

- סר המסחר והתעסיה פ. ברנסטין
- סר לוינסקי - מטעם מסדד המסחר והתעסיה
- סר רוזן - מטעם מסדד המסחר והתעסיה
- סר בז'רנו - מטעם התאחדות בעלי התעסיה
- סר רוזן - מטעם התאחדות בעלי התעסיה
- סר זיטגלס - מטעם התאחדות בעלי התעסיה
- סר ברגר - מטעם התאחדות בעלי התעסיה
- סר הוגני - מטעם מסדד הסטפטים

סדר הליכה:

מסדד הדיון בכעיית ינוא הסוזרים הסוזנים

היו"ר י. אורי:

פותח את הישיבה.
עלי להתנצל בפניכם על האחר, אבל אני
יושב ראש מאונס, היושב ראש הקבוע נסע, והיו"ר הזמני חלה כפי הנראה.

סר רוזן:

אני צריך להמסין בהתנצלות זו של היו"ר
לפני טבועים לא יכולנו להופיע בפני
ועדת הכלכלה, והסגנה היתה פסוטה - לא הספקנו להכין את התזכיר שהבטחנו
לכם, כי באמצע חל"ט באב ולפי הסודרת שלנו, מסרדינו סגורים ביום
זה. על כן סלחנו לכם סכדק, מאם לא קבלתם אותו, הרז התלונה צריכה
להיות סופנית לסר הדאר.

היו"ר י. אורי:

הסכדק נתקבל.
בישיבה הקודמת שמענו את דרישותיהם של
נציגי התאחדות בעלי התעסיה, ואחר כך שמענו הסכדים סכדוד סר המסחר
והתעסיה. נציגי ההתאחדות הבטיחו להגיש לנו סכד בכתב. אך אם יש לכם
היום סכדים נוספים בעל פה, אנו סוכנים לסמוע.

סר בז'רנו:

בנוגע לפרטת יבוא הריבה סעליה ספרת
פרטים ביטיבה הקודמת; סרד המסחר והתעסיה
פנה אלינו כדי לקבל את הסכמת התעסיה לחלוקת הדרום אפריקאית.
אנו אמרנו, כי הסרד אינו זקוק להסכמתנו, הוא יכול לחלק את הריבה
כרצונו. אבל דרישתנו היתה, שתתמנה ועדת חקירה לחקירת העניין, היות ועניין
זה עדיין נטסד. על סכמתנו זה לא קבלנו תשובה. הובטח לנו בעל פה שתתמנה
ועדת חקירה לעניין זה, אך עד עכשו ועדה זו לא מונתה.

בהזדמנות זו אני רוצה להפנות תשומת לבכם
לתופעה נוספת. בטבוע סעבר הלכתי לקנות סמורי ירקות בחנויות סק"ם,
והנאתי כמח דוגמאות טאלה סקניתי: שבמיסנים של גזרססוסר סאסריקה, בו
בזמן שהטנה בזרקו בארץ אלפי טונות גזר; מיץ עבניות סאסריקה; תירס
אסריקאי; מיץ ירקות אסריקאי. לדאבוני לא יכולתי לקנות דברים אחרים
שאינם מוכרים אלא לקונים סרטוסים בחנויות סק"ם. אולם יש גם כטה מצרכים
סאוכאו ואזלו מן הסוק, וביניהם רסק עבניות. בחנויות סק"ם אלו פוגסים
כתופעות מוזרות סאד, כגון: בטנים בקופסאות סאסריקה, ובוטנים ממין
לא סטובה, וכלדמיני דברים אחרים, שהיה טוב לדעת פעם, מהו הצורך בארצנו
להביא גזר מסוסר סחו"ל. זו כבר הטנה הטניה שהחקלאות שלנו מייצרת עודפים
גדולים של גזר. גם סחירי הסטורים האלה אינם מתקבלים על הדעת. 38 גרוס
סילמתי עבור כל אחת סהקופסאות הללו, בטעה שהתעסיה הסקסמית סוכרת
ססורים אלה ב-25-26 גרוס. אבל זו תופעה אולי לא כל כך חטובה. פרטת
הריבה חטובה יותר.

אני חוטב ספרטה זו של הריבה צריכה להתכרר
אחת ולתמיד כדי טנדע טדוע צריך כל טנה להביא ארצה כסויות עצומות
כאלה של ריבות דרום אפריקאיות.

ס. זיסטון:

באופן פרינציפיוני אני מסכים לדעתו של
סר בז'רנו. אבל אני רוצה לסאול אותו, האם
הוא ניסה לברר מאיפה באו ססורים אלה, והאם הם לא הובאו ביבוא יסיר?

ס. לביא:

אני יודע טבעין חרוד מייצרים טבקים
לחלב, ובו בזמן טביאים סחו"ל טבקים לחלב
בסכום של 8-10 אלפים דולר. גם כלי טטבח סמייצרים אצלנו הביאה סלב"ן
סחו"ל.

ע. סיטון:

בעקבות דבריו של סר בז'רנו, אני רוצה
לסאול, טדוע היה צורך לזרוק גזר למזבלות
כי בתי החרוטה לא הסכיםו לסלם עבורו 5 פרוטות נוספות.

סר רונן:

הנה לפניכם דוגמאות של דברים שהם סיותרים
בהחלט בארץ, אלה הם דברי לוקסוס, כמו
בר טפט ועוד כל מיני בדים סמייצרים בארץ, כמו: סוברלקו, בו לבן וברי
סזרוניים. לפי יודיעתנו הביאה הסוכנות בטנה שעברה חצי סליון סטר בר
לבן ובר סזרוניים, בטעה טבדים אלה נוצרו וסיוצרים בארץ כל הזמן.

ביחס לעורות, גודע לנו טבזמן האחרון
נתנו רסיונות ליבוא עורות סוכנים או חצי סוכנים סבראזיל וארגנטינה
ככפניות לא קטנות, בה בטעה טהבוסקאים המקומיים עומדים סחוסרי סלחין
בטציל עסיית עורות.

סר ויסגלס:

ברטות היו"ר אני רוצה להביא דוגמאות
נוספות לאלה שהנאתי ביטיבה הקודמת.
יש לנו בארץ טפעל סמייצר ברגים, לא טנה ולא טנתיים אלא טנים רבות,
סטספק את כל התצרוכת של הארץ, ובטיב טוב, על כל פנים, לא יותר גרוס
סאף נורג סמביאים סחו"ל. לטרות זאת הובאו ברגים על ידי סקורות סונלם
ובייחוד טכספי אירז'ו - 100 טון ברגים סטהוויים הפסד של 2500 ימי
עבודה. אין אף טוב של ברגים שהובאו סחו"ל, טבית חרוטה זה לא יצר
בעבר ולא מייצר כיום. הובאו גם ברגים על ידי סולל-כונה, ויבוא זה

בזל 1000 ימי עבודה בספעל. ספעל הדטניה בחיפה הביא גם הוא כמות די רצינית של ברגים סחור"ל.

כן ישנם בארץ 4 מפעלים אחרים שמייצרים ברגי-עץ. לאחר שמפעל אחד התחיל לעבוד הובא יבוא של ברגי עץ סחור"ל בכמות כזאת, שהמפעל נסגר לשנה. 4 המפעלים נסגרו לשנה תמימה, ופסרו את כל 100 העובדים שעבדו אצלם. אבל למפעלים אלה היה מלאי של ברגים, והם הפנו אותו לייצוא. סובן שבתנאים אלה המפעלים אינם יכולים להתקיים.

יש לנו תעשיית סודרי-סיים שהתחילה בייצור סודרי-סיים בערך לפני 18 שנה. מפעלים אלה הגיעו כבר לסלב די רציני גם מבחינת האיכות וגם מבחינת המחיר. עובדה שהעיריות הסתמסו במודרי סיים אלה זה שנים, אם לא היו טובים לא היו מסתמסים בהם. אך מסוים מה עיריית ירוסלים הביאה כמות גדולה של סודרי סיים. עיריית תל-אביב יכולה להתסתמס במודרי סיים אלה, ועיריית ירוסלים מסוים מה אינה יכולה להתסתמס בה. מודרי סיים אלה הובאו מגרמניה בכספי אירון"ו.

יש לנו מפעלים שמייצרים מסאבות סיים. אולם חברת האסלג, שכיום נקראת חברת ים הפלח, הזמינו מסאבות סיים בסכום של 100 אלף דולר. הרטיון נתן לא על מסאבות סיים, אלא תחת הכותרת של חלקי חלוף למסאבות; היות ולא יכלו לקבל רטיון יבוא למסאבות שלמות, הוציאו רטיון לחלקו חלוף, אבל לזדית החברים, החלקים לא הוזמנו אפילו בצורת חלקים. האינפורמציה שהגיעה אלינו מסלחת הקניות בניו-יורק היא, כי הוזמנו מסאבות ולא חלקים.

יש לנו 18 מפעלים המייצרים אביזרי חסמל. המוצרים שמייצרת תעשייה זו, לכל הדעות, הם בסדר. למרות זאת הובאו לארץ 90 אלף בתי סנורה של בקליט. בתי סנורה אלה מיוצרים בארץ לפחות 10 שנים. יבוא זה הובא על ידי המטביר המרכזי.

יש לנו שני מפעלים שמייצרים אלקטרודות ובתערוכה שהתקיימה בחיפה - ואשר נפתחה על ידי כבוד שר הפסחוד והתעשייה-הודבסו על מיני הלחמות שנעשו על ידי האלקטרודות שלנו. למרות זאת מפעל "הימה" הביא 20 טונות אלקטרודות, ושוב פעם תחת כותרת מיוחדת, שהרטיון ניתן לאלקטרודות לריתוך מתחת למים.

אינני רוצה לעייף את החברים בדוגמאות נוספות, אבל אציין עוד רק שתיים. יש לנו מפעלים המייצרים חוטים ולמרות זאת הובאו לארץ חוטי תפירה, שגרמו בזק של כמה מאות ימי עבודה. הובאו גם מכשירי כתיבה מכל הסוגים המיוצרים בארץ. תעשיית החסמל שלנו המייצרת טרנפורטטורים ומוצרים חסמליים, ויש לנו 8-10 מפעלים מסוג זה בארץ. מבחינת האיכות, רמתם גבוהה מאוד. חברת החסמל הזאת נוהגת להזמין בסנים האחרונות טרנפורטטורים מהתעשייה המקומית, ועתה מסוים מה נשלחו אנשים מחברת החסמל וחברות אחרות לקניית טרנפורטטורים בגרמניה. וסדברים על הזמנת 500 טרנפורטטורים ו-40 אלף טונים חסמליים, דבר שיבזל בערך 30 אלף ימם עבודה מהתעשייה המקומית. היות ואנשים אלה פועלים כבר בגרמניה, ועושים להתקטר ולקנות, טוב שתחליטו בדבר סיד, בכדי למנוע קניית אותם הדברים ספניתי כאן.

אני רוצה להפנות את תשומת לב חברי הועדה הנכבדים ואת כבוד השר, שענין הסלומים מגרמניה, במיוחד בקטר לתעשיית המתכת, זוהי בעיה רצינית וחטורה מאוד, יען כי הגרמנים מעוניינים לספק מוצרים גסורים, ואם יתחילו לפרוץ סדרים ולתת רטיונות, הרי לפרצה זו לא יהיה גבול, וזה עלול לסתק את התעשייה שלנו מכל הבחינות.

סר בז'רנו: בירוסלים הוקדם בית חרות לעפרונות במסתתפות יצרן גדול של עפרונות מאטריקה. אך עם

פתיחת בתי"ר זה הציפו את הארץ בעפרונות מתוצרת גרמניה, ואני חושב, שאפילו חולקו בין חברי הכנסת. היום טוענים שיש סלואי של עפרונות גרמניים, וביח"ר זה בצרוסלים נסגר בערך עם פתיחתו ומדברים על סלואו הציוד האמריקאי בחזרה. טוענים לעפרונות אוסרים שצית חרושת זה מסוגל לייצר, ואצר, עפרונות שטיבם אינו נופל בטאוטה מכל עפרון טוב שמייצרים בעולם.

סר רונן:

ביחס למקורות הייבוא שכחתי להזכיר, שבמסך הסנה וחצי האחרונות, נוכח העובדה שהאוצר דרס בסביל ייבוא ללא תשלום סער חליפין של לירה דולר, סזו היתה פיקציה שהתחלה, מסום מסטרד המסחר והתעסיה היה מעוניין בחוסר גלם, והמחיר של כל חוסר גלם בעולם הוא מחיר בינלאומי, ומכיון שאף מסקיע לא היה מוכן להעביר את הונו על פי חשבון של לירה דולר, הרי בכדי לקבל את הכותנה, עסה מסרד המסחר והתעסיה פטרה - 50% לפי סער של לירה דולר, ואת היתר אפשר להביא בסחורות סוכנות, שעליהן כבר אין מחיר בינלאומי - זה היה גם כן אחד המקורות לייבוא מצדדים מוגמרים.

ס. לביא:

האם יש במסרד המסחר והתעסיה רשימה מדוייקת על כל סוצר סנוצר בארץ, ואם יש הסגחה סמוצרים המיוצרים בארץ, לא יינתנו רסיונות ייבוא להביאם מחו"ל?

ס. זיסמן:

עד עכסיו סמענו לנציגי התאחדות בעלי תעסיה עובדות, עובדות טאד מסכנעות, אבל אני חושבת שלתועלת העניין יהיה רצוי אם דוקא נציגי בעלי התעסיה יגידו לחברי הוועדה כיצד הם רואים את הבעיה באופן אובייקטיבי, מה הן הסיבות האמיתיות לייבוא זה, ומה לדעתם יש לעשות בכדי לסנוע זאת להבא?

סר המסחר והתעסיה פ. ברנשטיין:

אדוני היו"ר, רבותי, בעקב העובדה שנציגי בעלי התעסיה הוזמנו ליסיבה הקודמת ולא יכלו לבוא, אנו עוברים על הדיון בזה בוועדת הזאת זו הפעם השניה. ואם פרטים מסויימים עכשו נוספו, לא הרבה, רוב החוסר היה כבר פה, אינני יכול לחדש בסביל חברי הוועדה הרבה, כי אני סוכרח לחזור על מה שאמרתי לפני שבוע.

אובדה היא כי אני בעצמם הופתעתי על טידת היבוא של סוצרי תעסיה מוגמרים, להם מתחרים בייצור המקומי, והשתדלתי לסנוע את המקורות ליבוא זה, והמקורות הם שונים.

סקור אחד הוא בזה, סמתן הסיונות היבוא אינו מרוכז במסרד אחד; יש כנראה כ-12 רסויות סוסטכות שיכולות לתת רסיונות יבוא, ולמעטה נותנים רסיונות יבוא לכל המחנות 3-4 סטרדים: מסרד המסחר והתעסיה, מסרד החקלאות, מסרד התחבורה והצבא.

י. אורי:

האם אין סוסד מתאם?

סר המסחר והתעסיה פ. ברנשטיין:

המקור השני נעוץ בעובדה שלפוכנות היהודית היה רסיון כולל והיא השתפסה ברסיון הכולל בכדי להעביר כספי קרנות ממדינות שאיך פרסות העברת כספים, בצורת סחורות, סחורות ממדינות אלו פרסות להעביר. נוסף לזה כמה סוסדות של צדקה, או חצי צדקה, כמו מלב"ן ועוד סוסדות, שמקבלים סחורות בסתנות, מעבירים אותן בטקוח כסף.

המקור השלישי - במרכז ההסקעות נתנו בכמה סקרים, סקרים לא מעטים, את האפשרות לאנשים שהקיסו מפעלים בארץ לסמן את הוצאות הבניה בלירות ישראליות על ידי יבוא של סחורות שמכרו פה.

נוסף לזה הצבעתי על העובדה שהסוכנות גם כן בכדי לקבל יותר מטעמים לידה, היות ומטלמים לה עד עכשו בעד הדולרים רק את שער ב', הביטחון סחורות ומכרה סחורות לא לסיטוט עצמי, אבל מכרה בשוק. הצעתי על העובדה, שמטעמים תקציביים מסודר הבטחון למטעמים זה בחו"ל סוברים כאלה לסם חסכון, בכדי להשאר בסגרת התקציב שעומד לרשותו.

אלה הם הסקורות, ואני רוצה לוטר באיזה סידרה, באיזו סגרת אנו חושבים לסתום אותם. נדמה לי שבמחצית השנה הראשונה, רשיונות אלה לא נתנו, גודאי לא במטדים כאלה. סדיניות המטלה היא לסטור על התעשייה המקומית, לפחות עם הפרטי המחירים הם לא כאלה שהמטירה אינה טובה. אבל בכדי להשיג זאת, החלטנו עכשו להעמיר את כל הנעיה על סדר היום של ועדת השרים הכלכליים, ומטרת הדיון צריכה להיות: (א) לרכז או לכל הפחות לתאם את מתן הרשיונות על ידי המשרדים הטובים, אולם ליכוד במסוד אחד, שנראה לי הדבר הרצוי ביותר, יהיה קשה להגשים, אבל תאום, על כל פנים, יהיה נחוץ. אם כי אין להתעלם מזה שתאום כזה טוב יגרום לאחרים במתן הרשיונות כי כל הועדות הבינמטריות - ויש כבר הרבה יותר סדי כאלו - יורבות במקרה הטוב ביותר, פעם בשבוע, ואז מצטבר חסר רב לדיון. אי אפשר להתעלם גם כן מהעובדה, שסדר כזה עלול לגרום לאחרים במתן רשיונות, ואני בעצמי - אני טביע פה דעה אישית ופרטית - הייתי מעדיף רכוז מתן כל הרשויות במסוד אחד.

אשר לכמה מהדוגמאות שהובאו פה, אני אבקש אחר כך את סר רוזן לענות עליהן. אני מבדיל בין שהיה בעבר ובין העתיד. איך לריבה, קראתי בעתון שטייהו הבטיח להקים ועדה. אינני יודע מי הבטיח; הייתי חצה לדעת מי נתן את ההבטחה וטי קבל אותה. כמובן, לי אין התנגדות לחקירה איזו שהיא. אבל קודם כל הייתי רוצה לחקור בעצמי את העניין. לי נאמר - אבל שמעתי אחר כך הכחשות, אינני יכול לוטר, שהידיעה שאני קבלתי היא המוסמכת ביותר - מסדרים אפריקה דרשו דוקא שזו תהיה ריבה, ועובדה היא שהמטלה הדרום אפריקאית אינה מרשה את היבוא של כל מה שאנו היינו רוצים להביא, ובעיקר חפרי גלם. אבל שמעתי הכרחיות, ויש צורך לבדוק את העניין. אני רק אמרתי, שאינני חושב, שלתעשיית הריבה יצטוו תקלות מזה, מפני שאנו רוצים לחלק את הריבה בצורה כזאת, שהייצור המקומי לא יטבול מזה, חוץ מזה שאולי יהיה בזה טעום זירוז בייצור איכות הריבה, ובזה יש צורך.

הסדר החלט שעשינו, מתוך רצון של חלק מהתעשייה, זאת מוסרת, ביטול הקטר בין החנות ובין הקונה ביחס לריבה, זה כבר הביא לידי שיפור האיכות. ובמשרדנו אנו דנים על תכנית חדשה, לשחרר בכלל חלק מהמזרכים בקצוב. אנו עוד לא החלטנו, ואינני יודע מתי נחליט. אבל אני מקוה שמצב המספק יהיה כזה, שנוכל לעשות זאת, כי עם כל רצוננו לסטור על התעשייה, אנו מעונינים בהגברת האיכות והעילות בייצור, ושני הדברים לבעלי התעשייה הם קצת סנוגדים - מצד אחד שמירה ודחיפה ליעול ואיכות יותר טובים, שלטעמה מסוימים על ידי הגברת ההתחרות, אלא היות ואנו מעונינים מאד בפיתוח התעשייה, וגם במעטוקה הקטנה בזה, אנו משתדלים למצוא דרך ביניים, שנשמר על התעשייה המקומית, ובכל זאת בייצור מצבים כאלה, שיש בהם דחיפה לשיפור ויעול. אך לא תמיד קל למצוא את דרך הביניים.

אולם כל המקרים שצוטטו פה לא באו לסם הטבת מטרה זו, וזאת אני רוצה להדגיש. רשיונות אלה נתנו יותר מכל סיני טעמים אחרים, אבל לא לסם מטרה זו.

ביחס לעורות, אין לי כל ידיעות, ויתכן שטר רוזן יוכל לענות על כך. אני יודע שהיה יבוא גרבים, אך במקרה סודרי הפיו אינני בקיא, ואינני יודע מדוע ירוטלים הזמינה דוקא בחו"ל. על עניין מסמכות הטיח שהוזמנו על ידי חברת האסלג נתן הסבר לפני שבוע.

ע. סיפור: מה ברבר העבניות

טר המסחר והתעשייה פ. ברנסטין: עקב העובדה, שכמויות של עבניות,

ואנני בטוח שלא היו גם ירקות אחרים, שנזקו למזבלות, דנו עם סר

החקלאות ועוזריו על דרכים בכדי לסבוע הסבות מקרים כאלה בעתיד, ויסנה כבר תכנית בקווים מסויימים, שגם היא תובא בפני ועדת הסרים הכלכליים, ואנו מקווים כי נוכל לסבוע הסדר שיסבוע מקרים אלה בעתיד, כי אם רוצים ליצור שפע של ירקות, ובזה הצלחנו לעת עתה, יש תמיד מצב עונתי שיש עודף של ירקות שבמצב טרי לא צורכים אותם, והעודף הזה כסובן צריך ללכת לתעשיית הסמורים. ואז מתעוררת לפעמים שאלה של מחירים, שזוהי אחת מנקודות התורפה שאנו מסתדלים לפצוא לה פתרון. אנו גם חושבים שאפשר יהיה להרחיב את סיווק הירקות הסריים בעונת הספע על ידי כך שתהיה תוספת סווקים סיטונאיים בחלקים נוספים של הארץ הגדולות, וגם על ידי שימוש ברוכלים באותן סבונות שאינן קטורות בקווקים הקיימים. בענין זה יש הצעות ומחשבות ובודאי נחליט על כך בזמן הקרוב.

אולם פה יסנה שאלה אחת סרק החקלאים יכולים להשיב עליה, בתכניות של הפיתוח החקלאי יש, כנראה, תכנית להרחבה גדולה של סטח ההסקאה, ואינני יודע מה חושבים לגחל סם, אבל אם גם סם יגדלו ירקות, הספע יהיה כזה שאי אפשר יהיה להתגבר עליו.

ס. לביא:
יסנם סוצרים שאין מייצרים אותם בארץ, אבל מייצרים תחליפים דומים ופתאיימים. האם יש דאגה לכך, שבמקרה סמייצרים בארץ תחליפים, לא יובאו מהחפץ הסוצרים המקוריים?

אשר לבעיית הריבה שהובאה סדרום אפריקה, האם לא יתכן לסכור ריבה זו, וסחורות אחרות, לארץ אחרת?

יסנם אצלנו בתי חרוטת רבים טבהם רק מסכללים ומספצים סוצרים כמעט מוגמרים שמובאים מחו"ל. לי נדטה סבתי חרוטת אלה צריכים לעבור לייצור ולא לעסוק יותר בטכלול וסיפוף.

ע. סיטון:
אני מבכרת תוצרת הארץ על תוצרת חוץ. זה ברור. אבל מה אעסה ולמפעל לחנוך חקלאי שאני קטורה אליו, ססרים סוניי חססליים זה סנים, ואנו פנינו ובקסנו ולא קבלנו. אני חושבת סמתי החרוטת לא דאגו לייצור סוניי חססליים סתוך חסובים שלהם.

אשר לריבה, אני יודעת שבפסנו יוצאת לריבה, אך אין להסיגה, ומצר סני אני סומעת כאן שיש ספע של ריבה. הייתי רוצה להבין כיצד יתכן דבר זה.

סר הססחר והתעסיה פ. ברנטסין: מה סנוגע ליבוא סוצרים שבארץ מייצרים תחליפים שלהם, אני סוכן לקבלת המחסבה שבמקרה זה לא צריך לתת רסיון יבוא. אבל אז זה תלוי כסובן ברכוז סתן הרסיונות, כדי שאפשר יהיה לסמור על כך.

יש קוטי אחד גדול לקבוע מה הם סותרות, ואתן דוגמא אחת: מקררים חססליים. כיום יסנו במדינה מעין בולמוס למקררים חססליים, כל אחד רוצה במקרר חססלי. אני יכול לסעון, שאפשר להסספק במקררים של קרה, אם כי זה כרוך בקצת עמל, אבל בכל זאת הנקוט למקררים חססליים הוא כל כך גדול, שאינני יודע אם היינו יכולים לוטר, סיוטר אין מקררים חססליים, כי אז תהיה בזה גם הפליה לגבי אלה שלא קבלנו. זוהי גם כן אחת ההוכחות לכך, שהסססור בכסף אצל האוכלוסיה איננו כל כך גדול.

אשר לסאלה הסניה, אם אפשר לסכור את הסוצרים שהסוכנות סביאה, לארץ אחרת, אמנם נעשים בעולם עסקים מסולטים כאלה לא מעטים, אבל הצרה היא שמדינות אלו סרסות להביא על פי רוב את הסוצרים שלא כל כך קל להן לסכור במקום אחר. ואנו נוכל לסכור סוצרים אלה, רק

בסחיר יותר זול מאשר מוצר אלו מככרות אותם, וזאת הודות לא יתנו.
אני חושש מאד שהצעה זו אינה נתנת לבצוע.

אשר ליבוא מוצרים טרם מסכללים ומספציה
אותם בארץ, אנו היהודים מאומנים במציאת כל מיני תחבולות, אבל פה
אנו עומדים בפני עובדה, שהתפתחות של תעשייתנו היתה עד עכשו במידה
לא קטנה כזאת, שקודם הביאו את החלקים ורק הדרכנו אותם פה, ומפעלים
רבים שכבר טייצרים את החלק הגדול של המוצרים שהם מוציאים לטוק, בכל
זאת עוד מביאים חלקים מסויימים בצורה מוגמרת מחו"ל, ופה באמת קשה
לטעוא את הגבול. אולם זה אחד הדברים שקבלנו, שהתפתחות התעשייה צריכה
להיות במידה לא קטנה לפי קו זה. גם את האוטומובילים מטייצרים פה,
את החלקי העקריי להרכבתם מביאים מחו"ל, את המנוע, אמנם מתוך
תקוה שאנו נפיצר את המנוע בעצמנו פעם, אינני יודע שתי, אבל כך זה
מתחיל. באופן כזה אנו מאמנים את הפועלים לעבודות כאלה, עד שלא הייתי
רוצה להוציא זאת מכלל חשבון, אם כי יכולים להיות מקרים כאלה, שהסיפוך
והסכלול הם במסגרת קטנה מאד.

אשר להערת חברת הכנסת ע. מימון, אני
רוצה להוסיף הערה מצדי. הלא כל ההתמרוכות, ההתקוממות והרעט קמו רק
עכשו. לפני שנה לא שמענו כמעט שום תלונה על יבוא זה, ומתוך טעם פשוט
אחד; אז הסתור עוד היה כזה, ובהתאם לכך גם הביקוש, שאפשר היה למכור
את כל מה שיצרו במדינה והביאו מחוץ למדינה, ומשום כך אפשר היה לתת
ליבואנים את המחירים המוסכמים שהיו בהרבה לטעלה מהער הרשמי, כי אפשר
היה להשיג פה כל סחיר. מצב זה השתנה מהקצה אל הקצה. אי אפשר יותר
למכור את הכל בנקל, וכאן אפשר להשיג כל סחיר. אני חושב שיש
סיפור במצב זה, אבל מסוים כך מורגשת הרבה יותר ההתחרות של היבוא,
ועובדה היא שלא כל כך קל להשיג את המוצרים החשמליים וגם מוצרים אחרים.
וזו אחת הסיבות שהזמינו מוצרים אלה בחו"ל, ואז לא ידעו שהמצב ישתנה,
ובסקום הביקוש הבלתי מוגבל יהיה מצב שההיצע עולה על הביקוש.

מר רוזנר:

הייתי מבקש לענות בסני שלבים: קודם
כל, הערות יסודיות שאדוני המר עמד
תשובות לכציגי התאחדות בעלי התעשייה

כבר על חלק גדול מהן, ושנפת - תשובות לתאחדות בעלי התעשייה
על עצם היבוא שהיה בעבר.

לפני כן אני מבקש לתת לכל הניכוח הזה
צביון שאנו רבים כאן על יוצא סך הכל. הניכוח התנהג גם בסבוע שעבר
וגם היום, כאילו מתורכחים כאן על עתיד התעשייה בארץ, או על מופני
הייצור בארץ או על פיתוח התעשייה. נדמה לי שבצד המדובר הוא על 10
אחוז, שהם יוצאי דופן, ולא על 90 אחוז שהם בסדר, ועליהם אין תלונות.
אני מסכים שגם את ה-10 אחוזים, שהם מהויים בעין סרטן, צריך למנוע.
אנו יודעים שיש סרטנים הרטניים, ויש סרטנים שאפשר לסבול את המצאותם.

לפני שנה הבעיה העקריית היתה, שהבקוש
היה גדול מאד, וההיצע היה קטן, והאמצעים היו קטנים מאד לרכישת חסרי
גלם. לכן המטרד היה נאלץ לבחור בין שתי הדרכים: או לא לממן בכלל את
יבוא חסרי הגלם מחוטר מפצעים ולגרום לסיחוק בתעשייה, או לעשות את
העינים ולתת פטרה ליבואנים, למסקיעים ולגופים אחרים. אני יודע שגם
בתעשייה הסתכת וגם בתעסית הטכסטיל, אנו נאלצנו לתת ליבואנים את האחוז
הקטן שאפשר היה להשיג במור"ס של יבוא מוצרים מוגמרים, ואת המרבית ביבוא
חסרי גלם. אילו לא היתה נעסית פטרה זו, התעשייה היתה מסותקת, לא לבשרי
אבל במידה הרבה יותר גדולה.

אולם כאן נפתח פתח. האוצר החליט על
יבוא ללא תשלום, ולכן תמיד היה פתח קל, כי כאשר הביעו פים עד נפט,
בקשו לתת ליבואן להביא מוצרים מוגמרים ביבוא ללא תשלום, כי אז יהיו
גם חסרי גלם.

נקודה שניה בנוגע ליבוא מוצרים מוגמרים
היא, כי בחיים דינמיים כפי שהם בכלכלתנו, ישנו גורם אחד שלא הזכירו
אותו כאן, וזהו גורם המהירות. אין זה מתפקידי להגן כאן על מטרד התקלאות

שהיה אחד הסתחרים הגדולים שלנו, אבל בסובן זה אני מוכן לקבל את ניטוקיו;
סאם היתה תכנית להסקאה, או בניה או סליה, הרי עד שיקצבו דולרים
למיטהו סיביא טאטריקה את חסרירבלם הדרוטים - ואני צריך להזכיר כאן
לחברי הועדה, שבזמן הסלחמה בקוריאה היה אמברגו חזק על כל יבוא חמרי
הגלם, וזמי אפשר היה להשיג פלדה בכל מקום - לכן היינו צריכים להסכים
ביודעין או בעצמם עיין לכל מיני עובדות, כדי להכסיר את הקרקע לייצור
גוספ.

היתה כאן עוד בעיה. משרד החקלאות שכנע
אותנו, טעל ידי לבבא מהיר של מוצרא מוגמר מסויים, הם יביעו לידי
מטפר ידוע של ימי עבודה ויצון מזון, ואז פירוש הדבר, כי אם על ידי
הבאת המוצר המוגמר הזה הפסדנו, לפסל, 2000 ימי עבודה בבית חרוטת,
הרי טאד שני יצרנו ימי עבודה בחקלאות ויצרנו מזון, שאחרת היינו צריכים
אולי להביאו מהחוץ.

הבגרים הסליטי הוא הפרט המחירים, שבמקרים
ידועים, כסו במודד ימים ומוצרים לתחבורה, הוא חשוב מאד, ולבעיה זו
נכנסתי כבר בשיבה הקודמת.

הגודם הרביעי הוא פרצות. מיננו יכולים
להתעלם מהעובדה שבמטרדים הממשלתיים יושבים אנשים שהם גסר זדם, שלפעמים
טועים סמוך כך שהם צריכים לעבוד בחפזון, והם נתונים לכל מיני השפעות
וסיקולים. אבל טוב, אנו מדברים על יוצא מן הכלל ולא על הכלל.

מהי המסקנה שכל זה? - אני שמעתי פעם
שאר האוצר הסנוח טען, שאי אפשר להגיע לידי תקציב מאוזן במסגרת חוץ, כי
אף פעם מיננו יודעים את ההכנסות שלנו. הוא הדין בתעשייה. חוסר תכנון
גלובלי בארץ במשך 4 שנים הביא לידי פרצות. תמיד היתה תכנית שהיתה עדיפה,
תמיד היה לחץ, לחץ בכון ולחץ מאדק, וקסה היה לעמוד בפני לחץ זה.
כעת סוף סוף הגענו לתכנון. בתה"ל יודעים מה הם צריכים; התעשייה פחות
או יותר מתאזנת, לא על ידי תכנון, אלא על ידי אזור המצב הכלכלה;
החקלאות יודעת מה היא רוצה; עבדנו תכנית לייצור חלקי תחבורה וחקלאות,
ועל ידי כך אנו מקדים להקטין את הפרצה הזאת. זה מה שנוגע לעניין בכלל.

מה שנוגע להתפתחות שתוארה על ידי נציגי
התאחדות בעלי התעשייה, הרי ביחס לברגים, אני חושב - מיננו בטוח לבטרי -
שהיתה שם שאלה של הכרזה בלתי נכונה; בסניפסס בחיפה כשפתחו את הארנוזים
הכריזו על מוצר מסויים, ובפנים היו ברגים. דבר זה העמיד אותנו בפני
השאלה, אם אנו צריכים להקפיד חמרי גלם ממוצרים מוגמרים. בנוגע לברגי
עץ היה אותו דבר. ובדומי לא בחזור על כך.

ביחס לברגים בכלל קיימת בעיה אם היה מוצר
שהתחלה להקים 4 בתי חרוטת לברגי עץ בארץ.

אשר לסודדי וטים זוהי בעיה טענינת מאד.
מיננו רוצה להכנס לכל הפרטים. אנו לחצנו ולוחצים על עזריית ירוסלים
להזמין סודדים ב"דליה". למרות שהסודדים המיוצרים בארץ אינם כל כך טובים
כמו אלה המיוצרים בחו"ל. אבל בניה שאפשר להסתפק בארץ מסודדים מתוצרת
הארץ, אבל גם אז הכנסנו בתקציב הפיתוח סכום ידוע כהלוואה לעזריית ירוסלים
כדי להזמין את סודדי המים, אך כתוצאה מהקצוצים של שרף האוצר היינו גאלצים
להוציא את הסכום הזה.

סודדי המים מחו"ל זולים יותר?

ש. לביא:

הרבה יותר זולים.

מר רוזנר:

ביחס למלקטרודות, משרד החקלאות הוציא
רשויות ליבוא מלקטרודות לחברת סקורות. אנו מנהלים מ"ס עם חברת
סקורות כל הזמן והקפאנו חלק גדול, אך הם טוענים שהמלקטרודות הוזמנו
לפני שנתיים.

בנוגע לחוסים אותה הבעיה. מטרה החקלאות
הזמין את החוסים זמן, עוד לפני שהגענו להסכם אתו. בעת הגענו לתכנית
ייצור אחידה בסנה הפאה עם מטרה החקלאות, ואני חושב שאני יכול להבטיח
סדר כזה לא יקרה.

אשר לטרנספורטורים, הבעיה אינה ידועה
אבל
לי על כל פרטיה. אני מבין שחברת החסל הקטורה קטר החק לתעסיה המקומית,
לא תזמין בחו"ל אלא רק טרנספורטורים גדולים שעדיין אי אפשר לייצרם
בארץ.

אשר לבעיית סובי החסל, הרי הפיתוח
הטכני של תעשיית סוצרי החסל היתה טלמעלה, ואי אפשר ביום אחד להכריז,
כיסביון סייס צורך בסובי חסל, נתחיל לחר בייצור סובי חסל. תעשיית
הסובים היא הטלב הסופי בתעשיית החסל, שהיא מאד מאד משובכת.

בעיית
על/מכסירי הכתיבה, אינני יכול לענות
עכשו, אני אתן את התשובה בכתב.

ביחס ליבוא 90 אלף בתי סנורה, אינני יודע
את הפרטים, אבל הניחוס שלי אומר, כי הם הובאו על ידי מסקיע, שהגיעו
אתו לידי הסכם כדי לסמן את הסכום המקומי. דברים כאלה היו מקובלים עד
לפני זמן מה. כיום דבר זה איננו יותר.

מר ס. רוזן:

נסאלה כאן שאלה עקרוני : מדוע קיים יבוא
זה, מן הם הגורמים לו ואיך אנו חושבים
שאפשר להפסיקו. אשר לחלק הראשון של השאלה, הרי זוהי פונקציה של תנאי
הארץ הזאת. אנו חיים בארץ מסויימת בעלת אפשרויות כלכליות מסויימות, בעלת
חסר גלם סיטנו או איננו; אין סגדלים כאן כותנה, ועדיין לא מצאנו כאן
לא טתכת ולא נפט, ולא כל יתר חסרי הגלם הדרושים לתעסיה. עובדה זו
קובעת הרבה מאד, כי בה בטעה שאותן הארצות סייס להן חסרי גלם אלה, נמצאות
במצב הרבה יותר טוב מאשר אנו, אנו צריכים לקנות את חסרי הגלם הללו
או באופן ראשוני, כמו כותנה, או בצורה רבע-מוגמרט. דבר זה נכון גם
לגבי החקלאות. עבודכם הנאמן היה בשנת 1948 במטרד הבטחון, ומטרד הבטחון
הביא אז ביצים שתורכיה, כי ביצה של 50 גרם עלתה בתורכיה 3-4 טיל בסטבע
סטרינג, ביבוא ללא תשלום היום זה צריך להתבטא ב-35 פרוטות, והחקלאות
שלנו אינה מסוגלת לייצר ביצה במחיר כזה. אותו דבר ביחס לעגבניות. זוהי
ארצנו | אין לנו ארץ אחרת, בה אנו חיים, ואלה הם תנאיה.

אבל בוסף לזה יש סיבות אחרות. בחו"ל, בטעה
טבעל תעסיה עושה ייצוא, הוא קודם כל מטבסט על השוק המקומי, סנותן לו
את הרווח, ואת העודף הוא שולח. בטציות הישראלית דבר זה לא היה קיים.
אולם בענין הייצוא, אפשר לחלק את הייצוא אלסתי תקופות - עד סלחסת קוריאה,
ואחרי סלחסת קוריאה. עד לפני שנתיים יכולנו לעשות יבוא לחו"ל, כי רוב
הארצות היו מעונינות לקנות. היתה מלחמה, הצבא קנה את כל הצמר, ומחיר
הצמר עלה מ-5 דולר הקילו ל-11 דולר. בארצנו היה החליך של מסק אינפלציוני,
ובמסק אינפלציוני לא טיפלו בייצוא, כי אז היה כוח קניה כזה בארץ שקבו
לא רק פריג יור אחד, אלא סכל הבא ליד. אבל לפני שנה וחצי הסתנה המצב
תכלית סנוי - התחיל מסק דפלאציוני, וזה צריך היה לחייב את האנשים הסכוונים
את המסק לראות טראש מה יקרה. בחו"ל התחיל מסבר, וכיום אמה יכול לקנות
באמריקה עודפים במחירים זולים מאד, כי לאנשים יש מלאי גדול והם מוכנים
למכור, אך אין להם הרבה מקומות לאן למכור. וגם היבוא ללא תשלום הוא בסופו
של דבר תשלום בצ"ק בניו יוקק. לכן הארץ הזאת הוצפה בכל הסחורות הללו,
כתוצאה מהמסבר בחו"ל והמצב שהיה אצלנו במסק הסנה וחצי. הכול הדברים
האלה נובעים מאותה תקופה.

מר רוזן הזכיר כאן שעד היום קקבלים ציוד
מהלווה האמריקאי מ-1949. שמעתי שקונים ציוד עם תשלום של שנים, אך עוד
לא שמעתי שקונים מוצרים גמורים ומקבלים אותם לאחר שנתיים. כאן יש טעות
במהלך מחטבתו של אדוני בנקודה זו.

נסאלנו מה יש לעשות לתיקון המצב. לי נדמה
שאנו צריכים פעם להגיע לידי הבנת המצב כמו קבוא. הארץ הזאת יכולה לחיות
כמו הותיקן, הסקבל נדבות מהעולם כולו. אבל/אנו רוצים בתעסיה וחקלאות,
הרי התעסיה אינה יכולה להיות "קובץ סבר", דבר שאינו קיים בעולם כולו.

בעולם כולו התעשייה הצעירה סקבלת הנחות והקלות. התעשייה הצעירה אינה יכולה להתחרות באריות גדולים של העולם. גם התעשייה מסוימת אינה יכולה לעסוק זאת, אבל סוויץ לא תרסה אף פעם כניסת לבריס מלה מחוץ אליו ענין התעשייה היה ענין פרטי של כל אחד מאתנו, אני יכול להיות גם בלי תעשייה; אני בעל תעשייה, אני אחראי לפועלים שלי, אך זה איננו ענין פרטי שלי ושל חברי, זהו ענינה של הארץ הזאת. עם הארץ הזאת רוצה תעשייה, וחושבת שזה הכרחי לה, - בבקשה להגן עליה.

לחבר הפנסת לביתו בראוני לחפיד, כי על תעשייה מתחילה מהקצה. אני זוכר שבשנת 1922 אני התחיל לחלוף על תעשיית הטכסטיל, ובשנת 1928 הגיעו הנולים הראשונים, אך עמדנו בפני עובדה שלא הייתה אספורה בא"י, ואז יצרו מגבות שאינן זקוקות לאספורה; בשנת 1943 התחילו לייצר טוארים לטווית חוטים והדבר הלך והתפתח ויצרנו הרבה טוויות, ירדנו מהקונפסציה והגענו לסצרך הראשוני.

אם אנו רוצים בתעשייה, הרי בטקס היפלאציוני שאנו נמצאים בו, כוח הקניה שנשאר בידי האוכלוסיה, צריך להיות מכוון לתעשייה המקומית ולא לטווארי יבוא. לכן הגטנו את התזכיר ובו פרטנו את דרישותנו הקונקרטיים, שסודהות עם דברי כבוד הסר. ראשית כל, אנו מציעים לרכז את סתן הרטיונות במקום אחד; שנית, אנו מציעים שועדה צבורית תבדוק כל מקרה של רטיון לטווארים המאחרים בתעשייה המקומית או בתחליפים הטיוארים בארץ.

אנו טוענים שענין הקנסות הוא מבוחד, כי זה יכנס לקולקוציה של התעטיין. בוסף לכך ישנם רטיונות אצל כל סיני אנטיים, ואף אחד איננו יודע אצל מי בדיוק. על כן אמרנו כי יש צורך לעשות רביזיה על כל הרטיונות שנמצאים בידי אנטיים, את הנחוצים להטאיר, ואת התפל לזרוק.

מר בוז' רנו:

אני אגע בשאלות הנובעות לתעשייה שבה אני עובד. כבוד הסר שאל מי הבטיח ועדת חקירה בקשר לענין הריבה. המנהל הכללי של המסרד, מר ליפטיץ, אמר לנו ולנציגי העתונות שהוא ססכים לודריתנו להקים ועדה לבירור פרטה זו.

בשאלה כאן שאלה, מדוע לא לסכוד את הריבה לארצות אחרות. ביטיבה הקודמת הגסתי מכתב של הפדרציה הציונית בדרום אפריקה בענין זה. אני מתעכב במיוחד על ענין הריבה, כי זה ענין של 50 אלף ימי עבודה, דבר לא קטן במצב התעסוקה בארצנו.

כבוד הסר אמר כאן, כי את הרעט הזה אנו מקיימים רק בזמן האחרון. אנו הקימונו את הרעט בנוגע לריבות בדרום אפריקה עוד בשנת 1949. כאשר דג יוסף היה סר המסרד והתעטייה היה יבוא אחד גדול של ריבה; יבוא שני גדול היה בזמנו של פנחס לבון, ועתה נמצאים אנו בפני יבוא חדש, ובכל פעם עטינו את הרעט האפסרי. מולם ביחס לפרטת הריבה יש כאן סיבות עמוקות יותר. אין זה בכונן שהדרום אפריקאים מכריחים אותנו לקנות ריבה. גודאי שספסלת ארה"ב לא הכריחה אותנו להביא ריבה ב-90 אלף דולר מארה"ב, שעבורם מר ליפטיץ היה נאלץ לחתום על רטיון יבוא בפברואר שנה זו. ובגודאי שהרבה יותר מסוכן להעביר ריבה מניו יורק מאשר דולרים. אני חושב שהרטיון הזה ניתן תחת לחץ של מסרד האוצר, לאחר שהריבה היתה בארץ והובאה על ידי הסוכנות. על ריפכספורט של ריבה מי אפשר לחשוב בכלל, כי זה תנאי של הדרום-אפריקאים, וגם אילו היינו מסתדלים לא היינו מצליחים, כי יש ארצות מעטות שקונות ריבה; סחוץ למדינת ישראל במריקה היא הארץ היחידה שסביאה ריבה. בתי החרושת שלנו התחילו לשלוח ריבה מישראל לאפריקה. הדרישות של הקהל האפריקאי הן גבוהות מאד; ואם אנו יכולים לספק דרישות אלו, אל אחת כמה וכמה שאין צורך להביא למרץ ריבה מהחוץ, ואפילו אם זו מתנה לא צריך להביאה, אם יש לנו תעטייה היכולה לייצר ריבה במיכות של דריסת השוק האפריקאי.

צדק כבוד הסר כאשר אמר שהטיטה שהכניס מסרד המסרד והתעטייה לפני כמה חדשים שיפרה את טיב הריבה. חברת הכנסת סימון שאלה מדוע בכל זאת חסרה

הריבית היא עבור הנכס הקצוב כל אחד מקבל 460 גרם ריבית לחודש.

מהו אחוז התוצרת הפנימית בתוך הריבית?

מ. ב. רבין

זה תלוי בסוג הריבית. הריבית פרי ההדר
רק הסוכר הוא מתוצרת חוץ והיתר מתוצרת

מ. ב. רבין

פנים. כעת מייצרים ריבית סמלונים, שגם בה רק הסוכר הוא תוצרת חוץ,
והיתר תוצרת הארץ.

היתה רשימה שלמה של סוצרים שמסללת דרום
אפריקה היתה מוכנה להרשות לנו להביא, ואם רשימה זו לא היתה מספיק לשטוח
במספרים שערך לרשותנו בדרום אפריקה, מחובת המסללה היה לשלוח נציג
שלה לדרום אפריקה לנהל מו"מ על סוצרים אחרים, ולא להשאיר את המו"מ
בידי הציונים הדרום אפריקאיים שהם בעצמם יצרני ריבית.

בנוגע לעודפי החקלאות, נכון שהיו הטבה

עודפים גדולים של גזר שהלכו לאבוד; זאת לא אומרת שהתעשייה לא קלטה מה
שהיה באפשרותה לקלוט. איבני מדבר על אפשרויות טכניות, אלא על אפשרויות
סחריות, כי אתה יכול ליצור סמורי גזר במידה שאתה חושב אותה מתאימה
לדרישות הסוק. עובדה היא, שלתעשייה יש מלאי עצום של סמורים אלה שאינם
נמכרים, וטרוע אינם נמכרים זה אינו ידוע. אני מקוה שנמכור את המלאי
כמטן הזמן, אבל כל תכנית הייצור התעשייתית צריכה להתחשב באפשרויות
סכירת התוצרת.

אשר לעגבניות, הרי אם היה הכרח לאפשר

כמויות של עגבניות - ולמזלנו כמויות לא גדולות - הרי זה בגלל זה
שהעגבניות אלה או שלא היו מתאימות לייצור - וזוהי הסיבה העקרית, כי
גם התעשייה יכולה לייצר תוצרת טובה אם היא מקבלת עגבניות טובות - או
שהיתה הצפה בבת אחת יותר מדי גדולה, ולא הודיעו על כך מראש ובתי החרושת
לא היו מוכנים לכך. אם החקלאות תדע לכוון את הייצור, סכמה כזאת לא
תהא קיימת יותר, כי היום אנו נמצאים במצב קשה ביחס לעגבניות, מכרנו
לאנגליה 1000 טון רק עגבניות, ואנו לא נוכל להמשיך למלא את כל ההזמנות, כי
אין עגבניות, אנגליה מביאה רק עגבניות בכמות של 250 אלף טון לשנה,
ועובדה היא שאנו מכרנו לאנגליה הטבה 1000 טון וטרבנו לקבל הזמנות
נוספות, וגם את מה שקבלנו לא נוכל למלא.

מ. ויסבלום:

ראשית כל ברצוני לענות לכבוד השר,

ביחס לדבריו על הראש של הקיסמונו לפני
שנה. אני רוצה לציין רק את העובדה, שכבר לפני שנתיים וחצי תעשיית המטבח
הצביעה על יבוא סוצרים סוגמרים והציעה הצעות בכתב שהיו מכוונות לא
רק למנוע יבוא זה אלא גם לפתח את תעשיית המטבח. והיתה זו הועדה הצבורית
ליד אמסטרד המסחר והתעשייה שלא יכלה להעביר את ההצעות הללו שהוצעו על
ידינו.

לפני שנתיים הציעה תעשיית המטבח גם לאגף

המטבח במסדר המסחר והתעשייה וגם לשר לרכז את מתן הרשויות ליבוא סוצרים
סוגמרים במסדר אחד, במסדר האוצר היות והוא הצנור שדרכו עוברים כל
הרשויות, תבענו גם הקמת ועדת צבורית ליד מסדר האוצר שתבדוק את כל
הרשויות שנתיים על ידי המסדרים והרשויות השונים. אולם עד היום הצעות
אלו לא התקבלו.

אשר לטענתו של מ. רבין ביחס למהירות,

אני רוצה להפנות תשומת לבכם לעובדה אחת: לפני שנתיים עמדה הסוכנות
בפני בעיה של פנסי רוח בטביל האהלים, ורצתה להזמין כמות גדולה ורצינית
של פנסים אלה בחו"ל. כאשר גודע לנו הדבר פנינו לסוכנות ושאלנו מדוע
הם רוצים להזמין את הפנסים בחו"ל, והתשובה היתה, כי הפנסים נדרשים
מיד, ויבוא הפנסים בחו"ל לא ימסך יותר מ-3 שבועות. אנו בקשנו 4 שבועות
לייצור הפנסים בארץ, אך אז באה טענה שניה, כי את הפנסים בחו"ל יקבלו
במתנה, לבסוף התברר, שעבור פנסים אלה שילמו בכסף מלא.

שר המסחר והתעשייה פ. ברנשטיין: רציתי להגיב לא על פרטים אלא על הפילוסופיה

הכללית של מ. רבין. נכון שרוב הארצות

מגינות על התעשייה. קודם היה מקובל לעשות זאת בדרך המכס, אבל המכס

נתן רק הגנה איכותית. אחר כך בתקבלה שיטה, בכמה מאצות אמריקה, של רישיונות יבוא ספרטים גם הגנה כמותית. וגם אנו הלכנו בדרך זו, ונודע עוד זמן רב בלך בה, ואם פעם נבטל את רישיונות היבוא, יטאר המכס על עקרון ההגנה אין חולקים. אבל אם אמריקה, שאנו יושבים בארץ כזאת, שלעת עתה לא נמצאו בה מתכות ובפס, כל זה נכון, אבל הקיסטולו תעסיה בראש וראשונה בסביל הסוק המקומי, ולעת עתה התעסיה מספקת את הסוק המקומי, ועם זאת חלק של הפוטנציאל של התעסיה אינו מנוצל, ולכן עלינו ללכת בדרך של ייצוא, ולא רק מפני שחלק מהפוטנציאל אינו מנוצל, אלא מפני שאיננו יכולים לאורך ימים לבנות את המסך שלנו על תמיכות חוץ, והמסקנה העקבית של הפילוסופיה שאתה פתחת היא, שאנו צריכים ליצור, ומה לעלה, יעלה, טוב מאד, אבל אז איננו יכולים לסלם את מה שאנו צריכים להביא מהחוץ, כי אמריקה לא תהיה, וסטום כך שאלת הוצאות הייצוא היא שאלה רצינית מאד. ואז איננו יודעים כמה זמן התמיכה עוד תמסך; כנראה, הזמן יהיה הרבה יותר קצר מאשר חשבנו עד עכשו. על כן טובן שאת הפילוסופיה הזאת אינני יכול לקבל.

אשר לוועדת החקירה בענין הריבה, הרי אם ד"ר ליפטיץ הבטיח, אנו נקיים, כי עכשו הענין מענין אותי עוד יותר; המכתב שהביא מר בז'רנו מההסתדרות הציונית בדרום אמריקה הוא מכתב מאד דיפלומטי, וכדאי לחקור את הענין.

מר רוזנר:

במחצית שנה זו הובאו חמרי גלם לתעסיה בלבד, זפרט לסזון, בסכום של 76 מליון דולר. זהו סכום גדול, שלפי דעתי, אפשר לייצר בו סחורות בסכום של 120 מליון דולר. אני הייתי מבקש את נציגי התעסיה לענות לנו, אולי בישיבה אחרת, באיזה סכום הם מעריכים את כל ההגנות של מוצריה מוצרים בלי רישיונות או עם רישיונות; בכל אופן אני חושב, שזהו אחוז קטן.

נוסף לכך חקרנו מהו אחוז המוצרים

שהגיעו ארצה ללא רישיונות יבוא, ומתברר שזה מתבטא בטכסטום - גם בשנתים האחרונות וגם במחצית שנה זו ב-8-9 אחוז של הרישיונות. אני חושב שזה איננו אחוז גדול בהתחשב עם כך שהרישיונות הללו כוללים רישיונות של מלבן והסוכנות.

הי"ר י. אורי:

שמענו בענין רב את דרישותיהם של נציגי התאחדות בעלי התעסיה, שביזמתם בא הדיון הזה. אני מודה בטם החברים לכבוד השר ועוזריו על ההסברים וההערות החשובות. אני חושב, שכבר מעצם הפגישה הזאת תצמח טובה לענין כלו.

לחברי הוועדה ברצוני להודיע, כי בתחילת הישיבה הבאה נסכם את הדיון בשאלת יבוא המוצרים המוגמרים ואחר כך נעבור לדיון בפנייתם של בעלי התעסיה בירושלים ובחוק האומנים.